

Asia: VN/15619/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä liikuntalain muuttamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 30.6.2022 pyytänyt lausuntoja liikuntalain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä. Lausunnot on pyydetty antamaan 19.8.2022 mennessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikuntalain muuttamisesta. Esityksessä muutettaisiin lain tavoitteita, määritelmiä, valtion ja alueellista liikuntaneuvostoa, muutoksenhakua ja valtionapuviranomaista koskevia säännöksiä.

Esityksen tavoitteena on tarkentaa ja selkiyttää laissa olevaa käsitteistöä sekä tiettyjen toimijoiden tehtäviä vastaamaan vallitsevaa nykytilaa. Esityksessä ehdotetaan erityisesti huippu-urheilun määritelmän selventämistä laissa sekä tiettyjen huippu-urheilun tavoitteiden kirjaamista liikuntalakiin. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi valtionapuaviranomaiseksi Suomen Akatemia liikuntatieteellisten avustusten myöntämisessä.

Lakimuutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Voimassa olevan liikuntalain 7 §:n ja asetuksen 5 §:n 1. momentin mukaisesti maakunnan liitot asettavat alueelliset liikuntaneuvostot. Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain 17 §:n 9. kohdassa on säädetty, että maakunnan liiton tehtäviin kuuluu alueellisten liikuntaneuvostojen asettaminen.

Valmistellussa esityksessä lain 7 §:ssä esitetään, että alueellisen liikuntaneuvoston asettaisi aluehallintovirasto. Lain perustelutekstien mukaan maakunnan liittoja ei edes kuultaisi alueellisen

liikuntaneuvoston asettamisen yhteydessä. Alueellisen liikuntaneuvoston tehtävät pysyisivät nykyisenlaisina.

Kun uudistettu liikuntalaki tuli voimaan 1.5.2015, niin silloin sen valmistelussa OKM esitti alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen siirtämistä maakuntien liitoilta aluehallintovirastoille. Lain eduskuntakäsittelyssä asettamisoikeus pidettiin edelleen maakuntien liitoilla.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella, joka on meillä alueellisen liikuntaneuvoston toimialue, on viisi maakuntaa, 85 kuntaa ja 1,2 miljoonaa asukasta. Alue on kaksikielinen.

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjanmaan liitot asettivat nykyisen Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvoston nelivuotiskaudelle (2020-2023) vuonna 2019.

Esitys:

Keski-Suomen liitto esittää opetus- ja kulttuuriministeriölle lausuntonaan seuraavaa:

Maakunnan liittojen tehtäviä maakunnan liikunta-asioiden edistämässä ovat alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen, lausuntojen antaminen liikuntapaikkarakentamisen kohteista, urheiluopistojen investoinneista ja lainsäädäntöuudistuksista. Maakuntaohjelmassa, maakuntakaavassa ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa otetaan huomioon maakuntalaisten hyvinvointi liikunnan kautta muun muassa ympäristöön, luontoon, liikenteeseen ja terveyteen liittyvissä kehittämistoimenpiteissä.

Vaikka liikuntaan liittyvä tehtäväala ei yleisesti ole maakunnan liitoilla suuri, on sen asema Keski-Suomessa merkittävä. Keski-Suomen liitolla on aluekehittämisstrategissa yhtenä keskeisenä teemana hyvinvointi ja sen erityisenä kohteena liikunnan ja terveyden edistäminen. Maakunnassa on vahvaa liikunnan ja hyvinvoinnin tutkimusta, kehittämistä ja kuntayhteistyötä. Alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisoikeuden poistaminen maakuntien liitoilta vähentäisi oleellisesti liikuntatoiminnan kehittämisen maakunnallista merkitystä ja yhteistyötä. Alueellisen vaikuttamisen merkitys on kasvanut hyvinvointialueiden perustamisen myötä. Kunnilla on jatkossa entistä tärkeämpi rooli ennaltaehkäisevässä työssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Tätä työtä aluekehitysorganisaatiot tukevat.

Kunnilla ja maakunnilla on vahva yhteys ja osaaminen liikuntaan. Esimerkiksi alueellisen liikuntaneuvoston henkilövalinnoissa huomioon otettavia näkökulmia ovat yhden maakunnan alueellinen kattavuus, kunnallisen liikuntatoimen ja liikuntajärjestötyön tuntemus, liikunnan olosuhteiden tuntemus, lasten, aikuisten ja ikä-ihmisten liikunta-alojen tuntemus, sukupuolten välinen tasa-arvo, huippu-, kilpa- ja harrasteliikunnan osaaminen, erityisryhmien liikunta, liikunnan merkitys ihmisen elämänsäällä laajasti, liikuntasuunnittelun, liikunnan talouden ja koko liikunnan hallinnollisen kokonaisuuden hallinta.

Edellä olevaan perustuen Keski-Suomen liitto esittää alueellisten liikuntaneuvostojen asettamisen säilyttämistä maakunnan liitoilla.

Pirinen Kari

Keski-Suomen liitto - Kari Pirinen, osaaminen, innovaatiot ja hyvinvointi